

РЕШЕНИЕ

№ 2666
София, 21.03.2003

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Пето отделение, в съдебно заседание на десети февруари две хиляди и трета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: АЛЕКСАНДЪР ЕЛЕНКОВ
ЧЛЕНОВЕ: ЖАНЕТА ПЕТРОВА
ВАНЯ АНЧЕВА

при **секретар** Ани Кръстанова и с участието на **прокурора** Огнян Топуров изслуша докладваното от **председателя** АЛЕКСАНДЪР ЕЛЕНКОВ по адм. дело № 10261 / 2002.

Производство по чл.33 и сл. от Закона за Върховния административен съд (ЗВАС). Образувано е по касационна жалба на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК), подадена от нейния процесуален представител по пълномощно юрисконсулта Емилия Тонева от гр.София, срещу решението от 02.08.2002 г. по а.х.дело № 512/2002 г. на Софийски градски съд.

Касационната жалба е подадена в срока по чл.33,ал.1,ЗВАС и е допустима, но разгледана по същество е неоснователна.

С посоченото решение Софийският градски съд е отменил мълчаливия отказ на директора на НЗОК по заявления от № 10 до № 19, всичките с дата 19.11.2000 г. на Сдружение на общопрактикуващите лекари в гр.Велико Търново и е върнал преписката на този орган за произнасяне по направените с тези заявления искания за достъп до обществена информация. За да постанови този резултат Софийският градски съд е приел, че НЗОК е публичноправен субект по чл.3,ал.2 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) и по силата на чл.28,ал.1,ЗДОИ директорът е бил длъжен най-късно в 14-дневен срок от получаването на заявленията да се произнесе с мотивирано решение за предоставяне на искания достъп до обществена информация или да откаже такъв достъп. Основният извод на Софийския градски съд е, че мълчалив отказ да бъде предоставен достъп до обществена информация е недопустим. Този извод на Софийския градски съд е правилен.

С касационната жалба са направени четири групи фактически и правни доводи в подкрепа на заявените с нея касационни основания по чл.218б,ал.1,б."в",ГПК (всичките предложения) във връзка с чл.11,ЗВАС.

Първата група доводи са в смисъл, че в случая не бил налице мълчалив отказ за предоставяне на искания достъп до обществена информация, защото от приложените към касационната жалба писмени отговори било видно, че такъв достъп е предоставен и защото директорът на НЗОК фактически бил удължил срока за произнасяне по силата на чл.30,ал.1,ЗДОИ и единственото нарушение, което бил допуснал се изразявало в пропуската му да уведоми молителите за това удължаване на срока за произнасяне.

Основен довод в тази първа група фактически и правни доводи е този, че "мълчалив отказ може да бъде направен само по ЗАП, но тъй като ЗДОИ е специален закон по отношение на ЗАП, в случая следва да се приложи процедурата, предвидена в специалния закон, а не (тази) в общия."

Доводите са неоснователни.

Според чл.28,ал.1 и ал.2,ЗДОИ заявленията за предоставяне на достъп до обществена информация се разглеждат във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 14 дни след датата на регистриране и в този срок органите или изрично определени от тях лица вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация и уведомяват писмено заявителя за своето решение. Тази е единствената призната от закона възможност - решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация и писмено уведомяване на молителя за това решение. ЗДОИ не дава отговор на въпроса релевантно за правото ли е непроизнасянето на органа в този законоустановен срок. Щом като този специален закон не разрешава посочения въпрос, неговото разрешение следва да бъде потърсено в общия административнопроцесуален закон - Закона за административното производство (ЗАП), каквото правилно е направил Софийският градски съд досежно възможността сдружението-заявител да получи правна защита и на тази основа е направил извод за допустимост на жалбата като жалба срещу мълчалив отказ. А тъй като и общият закон - ЗАП - не съдържа призната от законодателя възможност органът (задълженият субект по ЗДОИ) да не се произнесе по подаденото пред него заявление, правилно Софийският градски съд е направил извод, че непроизнасянето на директора на НЗОК по подадените пред него заявления за достъп до обществена информация представлява недопустимо от правото поведение. И това е така, защото основен принцип в административното право е, че органите не могат да имат поведение в противоречие с предписаното им от закона. А чл.28,ЗДОИ императивно задължава задължените субекти да се произнасят с мотивирано решение, особено в случаите на отказ да бъде предоставена исканата информация. Изрично с нормата на чл.38,ЗДОИ е регламентирано съдържанието на решението за отказ, а с тази на чл.39,ЗДОИ са дадени указания как да бъде съобщено това решение. Нормите имат задължителен характер, поради което директорът на НЗОК е бил длъжен изрично да се произнесе в законоустановения срок по подадените пред него заявления за достъп до обществена информация.

Твърдението, което се въвежда сега с касационната жалба, че всъщност директорът на НЗОК бил удължил срокът за произнасяне, не е подкрепено с доказателства, поради което е неоснователно. А и по делото не се установяват обстоятелства, налагащи удължаването на срока за произнасяне, които да правят това твърдение поне вероятно.

Представените с касационната жалба писмени отговори до заявителя не обуславят извод за неправилност на обжалваното съдебно решение. Както се посочи и по-горе, в задължение на директора на НЗОК е било и да съобщи решението си на заявителя. По делото не са представени никакви доказателства, които да обусловят извода, че приложените към касационната жалба писма са били изпратени и преди всичко, че съдържанието им е било съобщено на заявителя. Според чл.6,ал.1 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО) НЗОК е юридическо лице с предмет на дейност осъществяване на задължителното здравно осигуряване, а с нормата на чл.5,ЗЗО са установени множество принципи за осъществяването на задължителното здравно осигуряване, един от които е принципът на публичност в дейността на НЗОК и публичен контрол върху извършваните от нея разходи (чл.5,т.11,ЗЗО). Затова правилно Софийският градски съд е приел, че директорът на НЗОК е дължал отговор на поставените му със заявленията въпроси, а мълчанието му е поведение, недопустимо от действащото право. Затова и втората група доводи са неоснователни. А ако наистина информацията, поискана със заявление № 10 от 19.11.2001 г., е следвало да бъде предоставена от НОИ, директорът на НЗОК е следвало да изпълни задължението си по чл.32,ал.1,ЗДОИ - в 14-дневен срок от получаване на заявлението да препрати заявлението, като уведоми за това заявителя. Неизпълнението на това задължение е също недопустимо от действащото право поведение.

Третата група доводи са свързани с приложението на чл.13,ал.2,ЗДОИ. От данните по делото е видно, че със заявление № 18 от 19.11.2001 г. е поискан достъп до обществена информация като на сдружението-заявител бъде предоставено копие на заповед № РД-09-218 от 06.04.2001 г. на директора на НЗОК. В касационната жалба се казва, че тази заповед има "приложение инструкция за работа" и "тази инструкция е свързана с оперативната дейност на НЗОК и тя няма самостоятелно значение, поради което по отношение на нея може да се приложи ограничението за достъп до информация." Такъв довод, обаче, може да бъде обсъждан само ако е направен мотивиран писмен отказ за достъп до тази информация. При наличие на недопустимо от действащото право произнасяне в срока по чл.28,ал.1,ЗДОИ всякакви доводи за основателност на отказа са неоснователни.

Неоснователни са и четвъртата група доводи - за непълнота на доказателствата (вероятно се касае за техническа грешка, защото не съществува касационно основание "непълнота на доказателствата"; очевидно касационният жалбоподател е имал предвид касационното основание "необоснованост на съдебното решение"). Доводите за необоснованост на обжалваното решение са основани на представените с касационната жалба писма с дата 27.12.2001 г. По-

горе вече се каза, че по делото не са представени никакви доказателства, които да обусловят извода, че приложените към касационната жалба писма са били изпратени и преди всичко, че съдържанието им е било съобщено на заявителя. Същото важи и за тази група доводи, поради което те се преценяват като неоснователни.

По изложените съображения Върховният административен съд, пето отделение, счита, че касационната жалба е неоснователна. Обжалваното с нея решение на Софийския градски съд не страда от релевираните пороци, т.е. не са налице заявените с жалбата касационни основания, поради което това решение следва да бъде оставено в сила.

Водим от изложените мотиви, Върховният административен съд, пето отделение,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решението от 02.08.2002 г. по а.х.дело № 512/2002 г. на Софийски градски съд, III адм.отделение.
РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Вярно с оригинала, ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Александър Еленков
секретар: ЧЛЕНОВЕ: /п/ Жанета Петрова
/п/ Ваня Анчева